
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

lipiec 2016

W dniu 31.05.2016 odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgra Patryka Żywicy, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale. Tytuł rozprawy brzmiał: „Miary podobieństwa przedziałowych zbiorów rozmytych w klasyfikacji danych niepewnych. Zastosowania w diagnostyce guzów jajnika”, a jej promotorem był prof. dr hab. Maciej Wygralak. Recenzentami rozprawy byli: prof. dr hab. inż. Eulalia Szmidt (Instytut Badań Systemowych Polskiej Akademii Nauk) i dr hab. Michał Baczyński (Uniwersytet Śląski). W wyniku obrony komisja postanowiła wystąpić do Rady Wydziału z wnioskiem o nadanie mgrowi Patrykowi Żywicy stopnia naukowego doktora nauk matematycznych w zakresie informatyki oraz o uznanie jego rozprawy doktorskiej za wyróżniającą się.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 17.06.2016 Rada Wydziału przyjęła warunki konkursu na stanowisko profesora zwyczajnego w Zakładzie Przetwarzania Informacji Nieprecyzyjnej.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wnioski o przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta na czas nieokreślony dra Bartłomieja Bzdęgi (Zakład Arytmetycznej Geometrii Algebraicznej) i dr Agnieszki Małeckiej (Zakład Teorii Funkcji Rzeczywistych)

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 17.06.2016 Rada Wydziału rozstrzygnęła konkurs na cztery stanowiska adiunkta. Zgodnie z rekomendacją Komisji Osobowej konkurs wygrali: dr Zbigniew Błaszczyk, dr Paweł Skórzewski, dr Justyna Walkowska i dr Patryk Żywica.

★ ★ ★ ★ ★

Rada zaopiniowała pozytywnie przedłużenie powołania prof. dra hab. Ryszarda Domana na stanowisko kierownika Pracowni Ekonometrii Finansowej.

★ ★ ★ ★ ★

Rada zaopiniowała pozytywnie także przedłużenie powołania prof. UAM dra hab. Krzysztofa Jassemę na stanowisko kierownika Pracowni Systemów Informacyjnych.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie kandydaturę prof. dra hab. Leszka Skrzypczaka na kierownika Studium Doktoranckiego na kadencję 2016–2020.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 17.06.2016 Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie przedłużenie powołania dra Krzysztofa Dyczkowskiego na stanowisko kierownika Laboratorium Sieci i Systemów Komputerowych.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie przedłużenie powołania mgra Tomasza Piłki na stanowisko kierownika Laboratorium Wsparcia i Rozwoju Aplikacji.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie zgłoszenie kandydatur prof. dra hab. Mikołaja Bojańczyka (Uniwersytet Warszawski) i prof. dra hab. Grzegorza Karcha (Uniwersytet Wrocławski) na członków Rady Narodowego Centrum Nauki.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie następujące kandydatury do nagród JM Rektora UAM za osiągnięcia w roku 2015:

- nagrody za osiągnięcia naukowe:
 1. prof. dr hab. Maciej Wygralak (nagroda I stopnia za uzyskanie tytułu naukowego),
 2. prof. dr hab. Michał Karoński (nagroda I stopnia za publikacje

i szczególne zasługi na rzecz Wydziału i środowiska matematycznego),

3. prof. dr hab. Ryszard Urbański i dr hab. Jerzy Grzybowski (nagroda zespołowa I stopnia za publikacje),
4. dr hab. Tomasz Górecki (nagroda II stopnia za uzyskanie stopnia doktora habilitowanego),
5. dr Krzysztof Piszczek (nagroda III stopnia za publikacje),
6. dr Katarzyna Rybarczyk-Krzywdzińska (nagroda III stopnia za publikacje),
7. dr Łukasz Smaga (nagroda III stopnia za publikacje),

- nagrody za osiągnięcia dydaktyczne:

1. dr hab. Aldona Dutkiewicz (nagroda III stopnia),
2. dr Edyta Juskowiak (nagroda III stopnia),
3. prof. UAM dr hab. Maciej Kandulski (nagroda III stopnia),

- za efektywność naukową: prof. dr hab. Mieczysław Mastyło (nagroda I stopnia za współczynnik efektywności 40 uzyskany dzięki publikacji dwóch prac w czasopismach *Fractional Calculus and Applied Analysis* oraz *Transactions of the American Mathematical Society*; ponadto kandydat opublikował dalsze dwie prace w *Journal of Functional Analysis* oraz *Nonlinear Analysis: Theory, Methods & Applications* – wymienionym czasopismom przyporządkowane jest także 40 punktów).

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek dra Marka Kaluby (Zakład Geometrii i Topologii) o bezpłatny urlop naukowy w okresie 1.10.2016–30.09.2017. Dr Kaluba będzie w tym czasie pracował na stanowisku adiunkta w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału dokonała modyfikacji programu studiów (stacjonarnych i niestacjonarnych) I stopnia na kierunku informatyka.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 17.06.2016 Rada Wydziału powołała następujące komisje egzaminacyjne w przewodzie doktorskim mgra Adama Nawrockiego, słuchacza Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale:

- komisja egzaminacyjna z dyscypliny podstawowej (analiza nieliniowa): przewodniczący – prof. dr hab. Mieczysław Mastyło, zastępca przewodniczącego – dr hab. Michał Jasiczak, egzaminator – prof. dr hab. Wacław Marzantowicz, egzaminator – prof. dr hab. Ryszard Urbański, promotor – prof. UAM dr hab. Dariusz Bugajewski,
- komisja egzaminacyjna z dyscypliny dodatkowej (historia matematyki): przewodniczący – prof. dr hab. Mieczysław Mastyło, promotor – prof. UAM dr hab. Dariusz Bugajewski, egzaminator – prof. dr hab. Roman Murawski,
- komisja egzaminacyjna z języka obcego (język angielski): przewodniczący – prof. dr hab. Mieczysław Mastyło, promotor – prof. UAM dr hab. Dariusz Bugajewski, egzaminator – mgr Tomasz Kowalewski.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 17.06.2016 Rada Wydziału nadała stopień naukowy doktora nauk matematycznych w zakresie informatyki mgrowi Patrykowi Żywicy. Rada uznała również jego rozprawę doktorską za wyróżniającą się.

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

Mikołaj Kopernik (1473–1543) kojarzony zwykle z astronomią, zajmował się także matematyką. Studiował na Akademii Krakowskiej. Jego nauczycielami w zakresie matematyki byli tam m.in. Marcin Król z Żurawicy, Marcin Bylica z Olkusza, a przede wszystkim Wojciech z Brudzewa. O poziomie zdobytej przez niego wiedzy matematycznej świadczy na przykład fakt, że w późniejszych latach wykładał matematykę na Uniwersytecie Rzymskim. W roku 1542 wydana została w Wittemberdze książka Kopernika o trygonometrii. Weszła ona w skład jego głównego dzieła O obrotach sfer niebieskich (1543). Obok zagadnień, które znajdują się już w dziele o trygonometrii Ptolemeusza, mamy tu szereg nowych twierdzeń. Zainteresowania

matematyczne Kopernika nie ograniczały się jednak tylko do trygonometrii. W jednym z rozdziałów O obrotach sfer niebieskich znajdujemy ciekawe twierdzenie o dwóch okręgach, z których jeden ma średnicę dwa razy większą od średnicy drugiego: jeżeli mniejszy okrąg K_2 toczy się bez poślizgu po wewnętrznej stronie większego okręgu K_1 , to każdy punkt mniejszego okręgu porusza się po linii prostej będącej jedną ze średnic większego okręgu. Twierdzenie to pozwoliło Kopernikowi wyjaśnić pewne zagadnienie astronomiczne. Generalnie szereg zagadnień astronomicznych prowadził go do rozważań matematycznych. Dla przykładu badanie zmiany położenia osi Ziemi, czy tzw. zjawisko precesji, prowadziło do badania pewnych krzywych algebraicznych stopnia czwartego.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 22.05.2016 zmarł student naszego wydziału śp. Barnaba Staniek. Studia inżynierskie ukończył na studiach stacjonarych, natomiast studia magisterskie kontynuował na studiach niestacjonarnych.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 3.06.2016 odbył się XXIII Uroczysty Wykład im. Wojtka Pulińskiego. W tym roku dr Piotr Nowak (Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk) wygłosił wykład pt. „Kohomologiczna sztywność grup i jej zastosowania”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 16.06.2016 w gabinecie JM Rektora UAM odbyła się uroczystość wręczenia medalu *Homini Vere Academico* prof. drowi hab. Michałowi Karońskiemu, kierownikowi Zakładu Matematyki Dyskretnej. Poniżej zamieszczamy przemówienia JM Rektora prof. dra hab. Bronisława Marciniaka i Dziekana Wydziału Matematyki i Informatyki prof. dra hab. Jerzego Kaczorowskiego oraz laudację prof. dra hab. Andrzeja Rucińskiego.

★ ★ ★ ★ ★

10 maja 2016 r. w Sant Jose (California) uruchomiona została baza LMFDB (<http://lmfdb.org>) – jeden z najbardziej unikalnych projektów matematycznych poświęcony obliczeniowym aspektom teorii funkcji L (nie było do

tej pory bazy danych o takim rozmachu i zaangażowaniu finansowym i ludzkim). W grupie pracujących nad tym projektem ponad 80 matematyków z 12 krajów świata jest dr Bartosz Naskręcki, adiunkt na naszym wydziale, obecnie postdoc na Uniwersytecie w Bristolu.

* * * * *

W dniu 21.05.2016 odbyła się poznańska edycja Devoxx4Kids – konferencji programistycznej dla dzieci. Jej uczestnikami były dzieci w wieku od 6 do 15 lat (łącznie 94 uczestników), które zostały podzielone na cztery grupy: 6+, 8+, 10+ oraz 12+. Samo wydarzenie jest częścią światowego ruchu Devoxx4Kids i organizowane jest cyklicznie w różnych miastach Polski. Pierwsza konferencja w Polsce odbyła się w Warszawie trzy lata temu, a pierwsza poznańska edycja miała miejsce w roku poprzednim.

* * * * *

W dniu 31.05.2016 odbyło się na naszym wydziale uroczyste podsumowanie konkursu „Matematyka bez granic”. Zaproszono najlepsze klasy ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych naszego województwa, którym zostały wręczone nagrody. W ramach tej uroczystości wykład pt. „Matematyka z windą w tle” wygłosiła dr Jolanta Grala-Michalak.

„Matematyka bez granic” to międzynarodowy konkurs sięgający swymi korzeniami roku 1989. Wówczas we francuskich szkołach miejsce miała jego pierwsza edycja. Początkowo objęła zaledwie 87 klas, jednakże z biegiem czasu konkurs zyskał rangę międzynarodową. Obecnie bierze w nim udział młodzież z ponad 40 krajów, w tym uczniowie z krajów Unii Europejskiej, a także młodzież z USA, Meksyku i Kanady.

Organizatorem tego konkursu w rejonie Wielkopolski jest liceum w Tarnowie Podgórnym im. Powstańców Wielkopolskich i to liceum przy współpracy z naszym wydziałem przygotowało tegoroczną uroczystość wręczenia nagród.

* * * * *

W dniu 3.06.2016 odbyły się na naszym wydziale warsztaty dla nauczycieli matematyki i informatyki zatytułowane „Matematyka z tablicą interaktywną”. Prowadził je dr inż. Krzysztof Winnicki. Celem warsztatów było nabycie umiejętności pracy z oprogramowaniem do tablicy interaktywnej na przykładzie uniwersalnych programów OpenSankore (będącym oprogramowaniem open source) oraz RealTime Board (działającym w tzw. chmurze).

Warsztaty odbywały się w ramach projektu „Potęga Matematyki”. Środki finansowe na projekt pozyskała Poznańska Fundacja Matematyczna od Miasta Poznań.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 4.06.2016 odbyło się na naszym wydziale zakończenie I Wielkopolskiej Ligi Matematycznej Gimnazjalistów (WLMG). Decyzją Komisji WLMG nagrodzone zostały następujące osoby: Natalia Adamska (nagroda I stopnia), Cezary Botta, Klaudia Kowalska, Jakub Wachowiak, Paweł Filipiak, Adam Seyda (nagrody II stopnia) oraz Wojciech Doberschutz i Anna Przybyłowska (nagrody III stopnia).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 15.06.2016 odbył się kolejny wykład z cyklu wykładów otwartych poświęconych wielowymiarowym metodom statystycznym w badaniach medycznych. Cykl ten organizują Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Statystycznego, Wydział Nauk Przyrodniczych Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz nasz wydział. Wykład pt. „Eksploracja statystyczna danych biomedycznych. Znów ta genetyka?” wygłosiła dr Marta Molińska-Glura z Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 17.06.2016 odbyły się na naszym wydziale warsztaty dla nauczycieli. Zajęcia zatytułowane „Warto spróbować inaczej” prowadził dr Wiktor Bartol, emerytowany wykładowca Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego, doświadczony nauczyciel matematyki, redaktor miesięcznika *Delta*, a także tłumacz literatury popularnonaukowej z matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 17.06.2016 odbyły się na naszym wydziale warsztaty wprowadzające do Git - powszechnie stosowanego systemu kontroli wersji. Podstawy Git-a przybliżył Dariusz Tarczyński z firmy Ciber.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 6.06.2016 podpisana została umowa o współpracy między naszym wydziałem a firmą Capgemini. Firma Capgemini specjalizuje się w usługach

konsultingowych, technologicznych i outsourcingowych na szeroko rozumianym rynku informatycznym. Jest to już czternasta umowa o współpracy podpisana przez nasz wydział z firmami o (w większości) międzynarodowym zasięgu (Samsung, Allegro, Pearson, Capgemini).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 14.06.2016 odbył się piknik wydziałowy.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Logika jako odrębny przedmiot nauczania podnosi logiczną sprawność uczniów przez to, że wskazuje im wzory poprawnego pod względem logicznego myślenia i mówienia, ale jeszcze bardziej przez to, że zwraca uwagę uczniów na najważniejsze i najczęściej popełniane wykroczenia przeciw wymaganiom logicznej poprawności. [...] przestrzegając przed niejasnym, chwiejnym i chaotycznym mówieniem i myśleniem [...] uczuła ich zmysł logiczny, uzbraja ich w potężny oręż w walce z błędami logicznymi i z wrogą, niegardzącą sofizmatami propagandą, a przez to wnosi poważny wkład w podniesienie kultury logicznej uczniów.

z listu Komitetu Nauk Filozoficznych PAN z dnia 25.06.1954
do ówczesnego ministra oświaty Witolda Jarosińskiego

★ ★ ★ ★ ★

W ostatnim okresie gośćmi wydziału byli:

- 1–30.06.2016 – Pankaj Jain, Indie, New Delhi, South Asian University, Department of Mathematics (opiekun: prof. dr hab. Henryk Hudzik),
- 2–4.06.2016 – David Matula, USA, Dallas, Southern Methodist University (opiekun: dr Joanna Polcyn-Lewandowska),
- 14–24.06.2016 – Javier Gutierrez Garcia, Hiszpania, Bilbao, Universidad del Pais Vasco (opiekun: prof. dr hab. Tomasz Kubiak),

- 14–24.06.2016 – Jorge Picado, Portugalia, Coimbra, Universidade de Coimbra (opiekun: prof. dr hab. Tomasz Kubiak),
- 15–21.06.2016 – Matas Šileikis, Czechy, Praga, Uniwersytet Karola (opiekun: prof. dr hab. Andrzej Ruciński),
- 20–26.06.2016 – Vojtěch Rödl, USA, Atlanta, Emory University (opiekun: prof. dr hab. Andrzej Ruciński),
- 27.06–2.07.2016 – Mikhail Y. Kovalyov, Białoruś, Mińsk, Białoruska Akademia Nauk (opiekun: prof. UAM dr hab. Stanisław Gawiejnowicz),
- 27.06–2.07.2016 – Yakov M. Shafransky, Białoruś, Mińsk, Białoruska Akademia Nauk (opiekun: prof. UAM dr hab. Stanisław Gawiejnowicz),
- 29.06–4.07.2016. - Polina Kononova, Rosja, Novosibirsk, Sobolev Institute of Mathematics (opiekun: prof. UAM dr hab. Stanisław Gawiejnowicz),
- 29.06–4.07.2016. - Alexander Kononov, Rosja, Novosibirsk, Sobolev Institute of Mathematics (opiekun: prof. UAM dr hab. Stanisław Gawiejnowicz),
- 29.06–6.07.2016. - Gur Mosheiov, Izrael, Jerozolima, Uniwersytet Hebrajski w Jerozolimie (opiekun: prof. UAM dr hab. Stanisław Gawiejnowicz).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 1.06.2016 w ramach Seminarium z Algebry, Geometrii i Arytmetyki odbyły się dwa wykłady. Dr Masha Vlasenko z Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie wygłosił wykład pt. „Higher Hasse–Witt matrices”, a dr Piotr Achinger z tegoż instytutu wykład pt. „Wild ramification and $K(p_i, 1)$ spaces”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 3.06.2016 prof. David W. Matula wygłosił wykład pod tytułem „Partitioning random geometric graphs into planar bipartite subgraph”.

★ ★ ★ ★ ★

W ostatnim okresie odbyły się następujące wyjazdy naukowe pracowników wydziału:

- 29–31.05.2016 – prof. dr hab. Roman Murawski, Kraków – *XX Konferencja Metodologiczna*,
- 1–4.06.2016 – prof. dr hab. Roman Murawski, Austria, Wiedeń, Uniwersytet Wiedeński – konferencja,
- 5–9.06.2016 – dr Tomasz Ciaś i dr Adam Przystacki, Hiszpania, Logroño, Universidad de la Rioja – konferencja *The Second Joint Conference of The Belgian, Royal Spanish and Luxembourg Mathematical Societies*,
- 5–11.06.2016 – prof. dr hab. Leszek Skrzypczak, Austria, Strobl, Universität Wien – konferencja naukowa *Time-Frequency Analysis and Related Topics*,
- 5–9.06.2016 – prof. dr hab. Grzegorz Banaszak, Niemcy, Berlin, Humboldt Universität – konferencja,
- 6–10.06.2016 – prof. dr hab. Waław Marzantowicz, Słowenia, Lubljana i Koper, University of Lubljana i Primorska University – wykłady, staż,
- 6–10.06.2016 – dr Wojciech Politarczyk, Chorwacja, Dubrownik, Inter University Center – konferencja,
- 7–14.06.2016 – prof. dr hab. Zygmunt Vetualni, Turcja, Ismit, University of Kocaeli – konferencja, Erasmus+ Staff Mobility,
- 11–24.06.2016 – prof. UAM dr hab. Krzysztof Pawałowski, Kanada i USA, Toronto i Nowy Jork, Fields Institute i Courant Institute – konferencja i wykłady,
- 11–24.06.2016 – prof. dr hab. Tomasz Łuczak, Australia, Melbourne, Monash University – udział w konferencji *Probabilistic and Extremal Combinatorics DownUnder*,
- 12–23.06.2016 – dr Maria Trybuła, Francja, Tuluza, Uniwersytet Paul Sabathier – szkoła (wykłady) i konferencja *Recent Advances in Complex Differential Geometry*,

- 12–18.06.2016 – prof. dr hab. Grzegorz Banaszak, USA, Boston, Harvard University – konferencja,
- 14–20.06.2016 – prof. dr hab. Leszek Skrzypczak, Niemcy, Jena, F. Schiller Universität – wspólne badania naukowe, wykład seminaryjny,
- 18–25.06.2016 – mgr Adam Burchardt, Francja, Domaine de Chales, Universite de Tours – konferencja *MADACA*,
- 19–22.06.2016 – dr Piotr Płuciennik, Estonia, Tallin, Tallinn University of Technology – konferencja naukowa,
- 19–25.06.2016 – prof. dr hab. Piotr Śniady, Francja, Domaine de Charles, Universite de Tours – konferencja,
- 22–23.06.2016 – dr hab. Jacek Marciniak i dr Piotr Rząsowski, Warszawa – konferencja *Uniwersytet Wirtualny VU 2016*,
- 23–29.06.2016 – prof. UAM dr hab. Zbigniew Palka, Rosja, Yoshkar-Ola i Arkhangelsk, Volga State University i Northern Federal University – akredytacja kierunkowa w ramach grantu ALIGN,
- 23.06–9.07.2016 – dr Krzysztof Piszczek, Dania + Rumunia + Portugalia, Kopenhaga + Timisoara + Lizbona, University of Copenhagen + West University in Timisoara + Lisbon University – trzy konferencje,
- 30.06–1.07.2016 – dr Joanna Berlińska, mgr Marcin Żurowski i mgr Bartłomiej Przybylski, Poznań – konferencja *The First International Workshop on Dynamic Scheduling Problems*.

★ ★ ★ ★ ★

PRZEMÓWIENIE JM REKTORA UAM PROF. DRA HAB. BRONISŁAWA MARCINIAKA WYGŁOSZONE NA UROCZYSTOŚCI WRĘCZENIA MEDALU *Homini Vere Academico* PROF. DROWI HAB. MICHAŁOWI KAROŃSKIEMU.

Pragnę Państwa poinformować, że z mojej inicjatywy i na wniosek dziekana Wydziału Matematyki i Informatyki – prof. Jerzego Kaczorowskiego, przyznałem Medal *Homini Vere Academico* (Człowiek Prawdziwie Akademicki) Profesorowi Michałowi Karońskiemu. Wyróżnienie to w pełni poparła Kapituła (w składzie: prof. Wiesław Ambrozik, prof. Stanisław Lorenc, prof. Stefan Paszyc i prof. Kazimierz Przyszczykowski).

Medal ten jest wyrazem uznania dla Pana Profesora za ofiarną i wieloletnią pracę na rzecz Uniwersytetu.

Profesor Michał Karoński, to przede wszystkim wybitny matematyk. Człowiek całym sercem oddany naszej Uczelni, który z wielką energią i zaangażowaniem poświęcił się dziełu powołania Wydziału Matematyki i Informatyki na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza i w latach 1993–1999 był jego pierwszym dziekanem. W okresie dwóch kadencji stworzył nowoczesną jednostkę wprowadzając szereg nowatorskich rozwiązań organizacyjnych, obsługę procesu dydaktycznego, stworzył warunki sprzyjające szybkiemu wzrostowi poziomu badań naukowych i rozszerzeniu ich zakresu o nowe dyscypliny matematyczne, wzmocnił kadre naukową nakłaniając do podjęcia pracy na Wydziale specjalistów z innych uczelni i instytutów badawczych. Szczególnie wielkie zasługi położył na polu organizacji nauki. Profesor Karoński jest członkiem Komitetu Matematyki PAN. W 2010 roku, kiedy powołane zostało Narodowe Centrum Nauki, profesor Michał Karoński został wybrany przewodniczącym Rady Centrum. Tę zaszczytną funkcję powierzono mu ponownie w roku 2015.

Lista zasług profesora Karońskiego jako wybitnego naukowca w skali międzynarodowej jest niezwykle długa.

Szanowny Panie Profesorze, w imieniu wspólnoty akademickiej naszej Uczelni szczerze gratuluję wyróżnienia.

★ ★ ★ ★ ★

PRZEMÓWIENIE DZIEKANA WYDZIAŁU MATEMATYKI I INFORMATYKI
PROF. DRA HAB. JERZEGO KACZOROWSKIEGO WYGŁOSZONE NA URO-
CZYSTOŚCI WRĘCZENIA MEDALU *Homini Vere Academico* PROF. DROWI
HAB. MICHAŁOWI KAROŃSKIEMU.

Magnificencjo Rektorze,
Szanowne Panie i Panowie,
Szanowny Panie Profesorze, Drogi Michale,

Są różne medale i różne odznaczenia. Ten, który dzisiaj wręczymy jest wyjątkowy z prostej przyczyny. Nie można go otrzymać za dokonanie czegoś ważnego, ale jednostkowego, tak jak w sporcie za pobicie rekordu czy pierwsze miejsce w sprincie. Na medal *Homini Vere Academico* trzeba pracować całym życiem, aktywnością – i to wyróżniającą się – rozpisaną na dziesięciolecia.

Dla mnie Michał Karoński był od zawsze. Gdy byłem studentem, młodym adeptem nauki i jest teraz gdy jestem dziekanem wydziału. Zawsze czynny, zawsze ogarnięty pasją działania, na pierwszej linii frontu. Z okazji uroczystości takich jak dzisiejsza, miłym obowiązkiem dziekana jest przedstawienie sylwetki laureata. Z konieczności wspomnę tylko o rzeczach najistotniejszych, na pewno nie o wszystkich, za co z góry serdecznie przepraszam. Pełniejsze omówienie będziemy mogli za chwilę usłyszeć z ust prof. Andrzeja Rucińskiego, który wygłosi stosowną laudację.

Prof. dr hab. Michał Karoński jest profesorem zwyczajnym i kierownikiem Zakładu Matematyki Dyskretnej na Wydziale Matematyki i Informatyki UAM. Stopnie naukowe uzyskał w latach: doktora w 1974 (statystyka matematyczna), doktora habilitowanego w 1984 (matematyka dyskretna), a tytuł profesora nauk matematycznych w 1996 roku. Prowadzi badania w zakresie matematyki dyskretnej (losowe struktury dyskretne, teoria grafów) oraz informatyki teoretycznej (algorytmy grafowe). Opublikował ponad pięćdziesiąt prac, w tym monografię *Introduction to Random Graphs* (wspólnie ze światowej sławy specjalistą Alanem Frieze, w renomowanym wydawnictwie Cambridge University Press), wygłosił ponad trzydzieści referatów na zaproszenie organizatorów konferencji międzynarodowych (w tym kilkanaście referatów plenarnych) oraz ponad pięćdziesiąt wykładów na zaproszenie różnych uczelni, między innymi w USA, Kanadzie, Niemczech, Szwecji, Szwajcarii i Korei Południowej. Jest redaktorem naczelnym czasopisma *Random Structures & Algorithms* (Wiley, USA) oraz członkiem rad redakcyjnych kilku innych czasopism naukowych. Zorganizował niemal dwadzieścia międzynarodowych konferencji *Random Structures & Algorithms*, które odbywają się co dwa lata. Pracował jako profesor wizytujący w rozmaitych światowych uniwersytetach i instytucjach naukowych, w tym tak znanych i renomowanych jak Microsoft Research (USA), Newton Institute (Cambridge University), czy Mittag-Leffler Institut (Szwecja). Od 1993 roku jest profesorem wizytującym w Emory University w Atlancie.

Profesor Karoński kierował wieloma projektami badawczymi KBN, uczestniczył, wraz z zespołem, w grantach Unii Europejskiej oraz, jako wykonawca, w grantach National Science Foundation (USA).

Jest twórcą i liderem powstałej w połowie lat siedemdziesiątych grupy naukowej pracującej w unikalnej w Polsce tematyce losowych struktur dyskretnych. Czterech członków tej grupy uzyskało tytuł naukowy profesora, a jeden spośród nich jest członkiem PAN i laureatem Nagrody Fundacji na

rzecz Nauki Polskiej. O umiejętności współpracy z innymi oraz podejmowaniu aktualnej, atrakcyjnej tematyki badawczej świadczy liczba współautorów publikacji (trzydziestu, a wśród nich tak znakomici matematycy jak: B. Bollobás, A. Frieze, S. Janson) oraz liczba cytowań – ta ostatnia, jak informuje *Mathematical Review*, przekroczyła trzysta.

O zasługach organizacyjnych na rzecz Uniwersytetu i Wydziału Matematyki i Informatyki wspomniał już pan Rektor. Są liczne i znaczące.

Pozwól Michale, że w imieniu całej naszej wspólnoty uniwersyteckiej i wydziałowej serdecznie Ci podziękuję za te wszystkie lata ciężkiej pracy. Do podziękowań dołączam gratulacje z okazji otrzymania medalu UAM i życzę dalszych długich lat aktywności i dobrego zdrowia.

* * * * *

LAUDACJA PROF. DRA HAB. ANDRZEJA RUCIŃSKIEGO WYGŁOSZONA
NA UROCZYSTOŚCI WRĘCZENIA MEDALU *Homini Vere Academico* PROF.
DROWI HAB. MICHAŁOWI KAROŃSKIEMU.

Magnificencjo Rektorze,
Szanowny Panie Dziekanie,
Szanowni Goście, w tym pracownicy Wydziału Matematyki i Informatyki,

Drogi Panie Profesorze!

Pod nieobecność profesora Łuczaka przypadł mi w udziale wielki zaszczyt, a równocześnie niezwykła przyjemność, przedstawienia Państwu sylwetki Profesora dra hab. Michała Karońskiego, któremu Rektor naszego Uniwersytetu postanowił przyznać medal *Homini Vere Academico* (Człowiek prawdziwie akademicki). Większość z nas tu obecnych doskonale zna działalność naukową i organizatorską Pana Profesora. Mimo to pozwolę sobie w skrócie przypomnieć jego najważniejsze osiągnięcia na obu tych niwach. Moje wystąpienie będzie miało bardziej osobisty charakter, ponieważ prof. Karoński był przez prawie 40 lat moim przełożonym, opiekunem, partnerem naukowym, przewodnikiem życiowym i mogę chyba powiedzieć, drogi Michale, także, a może przede wszystkim, przyjacielem.

Zacznijmy jednak od początku. Prof. Karoński urodził się w latach 40-tych XX wieku gdzieś w Wielkopolsce, a dokładnie 5 września 1946 roku w Śremie. Po zdaniu matury w prestiżowym Marcinku, w latach 1965–69 studiował na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza na Wydziale Matematyki,

Fizyki i Chemii i uzyskał tytuł zawodowy magistra matematyki. W 1969 roku został zatrudniony na naszym Uniwersytecie, gdzie pracuje nieprzerwanie, zdobywając kolejne tytuły naukowe i obejmując różne stanowiska, aż do chwili obecnej.

W roku 1974 doktoryzował się ze statystyki matematycznej pod kierunkiem prof. Tadeusza Calińskiego i rok później wyjechał w ramach wymiany z Uniwersytetem Florydzkim w Gainesville na roczne stypendium postdoktorskie. W trakcie tego pobytu zainteresował się teorią grafów losowych, i to zainteresowanie wkrótce przerodziło się w miłość i wierność na całe życie.

Z Ameryki powrócił w 1976 z walizką pełną reprintów i od stycznia 1977 zorganizował seminarium, na które zaprosił kilkoro co zdolniejszych studentów oraz młodego wtedy asystenta, Zbyszka Palkę. Miałem niezwykle szczęście znaleźć się w tym gronie wybrańców, obok m.in. obecnych tu profesorów Jaworskiego i Szymańskiego. Seminarium to działa, pod nieco zmienioną nazwą, do dnia dzisiejszego.

Wtedy, w latach 70-tych, zaczynaliśmy praktycznie od zera. Prof. Karoński zarzucił swoje wcześniejsze badania z zakresu statystyki matematycznej i rozpoczął nowy rozdział.

Teoria grafów losowych wyłoniła się z cyklu kilku prac Paula Erdősa i Alfreda Rényiego z lat 1959–1968, ale dopiero pod koniec lat 70-tych zaczęła być bardziej systematycznie badana, głównie w ośrodkach anglosaskich i radzieckich. My, korzystając z naszej przewagi lingwistycznej (język rosyjski) referowaliśmy te prace na seminarium próbując znaleźć miejsce dla siebie. Mieliśmy szczęście wskoczyć do nierozpędzonego jeszcze pociągu. Przełomem był dla nas rok 1984, kiedy to dołączył do nas Tomasz Łuczak, ‘cudowne dziecko’, które zapewne pod wpływem osobistego uroku naszego Mistrza zarzuciło analizę u prof. Drewnowskiego na rzecz grafów losowych.

W tym samym czasie Michał zainicjował serię odbywających się co dwa lata konferencji z grafów losowych, które w rozszerzonej formule doczekały się w ubiegłym roku swojej 17 edycji, a mam cichą nadzieję, że na tym się nie skończy. Historyczna, pierwsza konferencja była planowana na rok 1982 jako satelita kongresu matematycznego w Warszawie. Jak wiemy, z przyczyn obiektywnych, został on przesunięty o rok, stąd nasze konferencje odbywają się w latach nieparzystych. Pod koniec lat 80-tych, udało nam się wspólnie zrealizować drugą ówczesną idee fix Michała i od roku 1990 ruszyło czasopismo *Random Structures & Algorithms*, wydawane do dzisiaj przez nowojorskiego wydawcę John Wiley and Sons. Początkowo, redaktorami

naczelnymi byli Michał Karoński i Joel Spencer z NYU; obecnie, oprócz Michała, do trójki redaktorów naczelnych należą Noga Alon z Tel Avivu i moja skromna osoba. Nieprzerwanie od ponad ćwierćwiecza należy ono do ścisłej światowej czołówki czasopism z matematyki dyskretnej.

Muszę dodać, że od początku naszej działalności mieliśmy silną konkurencję, wręcz rywalizację ze strony Beli Bollobása z Cambridge (później również z Memphis) i jego uczniów. Na nasz cykl konferencji odpowiedział konferencjami w Oberwolfach, na nasze czasopismo swoim *CPC (Combinatorics, Probability, and Computing)*. Przez pewien czas prof. Bollobás utrzymywał lekką przewagę dzięki wydawanym przez siebie książkom. Ale i na tym polu, prof. Karoński dorównał mu kroku. Jesienią ubiegłego roku ukazała się jego monografia *Introduction to Random Graphs* napisana wspólnie w Alanem Frieze z CMU i wydana przez Cambridge University Press.

Patrząc z perspektywy lat, można pokusić się o stwierdzenie, że teoria grafów losowych zapoczątkowana przez Erdősa i Rényiego rozwinęła się dzięki takim tytanom jak, alfabetycznie, Bollobás, Frieze, Janson, Karoński, Łuczak i Spencer. To, co zawsze podziwiałem w Michale, to jego wysokie standardy. Od samego początku nie interesowały go lokalne czasopisma czy konferencje, mierzył daleko, chciał, by jego i nasze wyniki były weryfikowane w konkurencji ze światową czołówką. Nie stawiał na ilość, tylko na jakość.

Omówię teraz w dużym skrócie dorobek naukowy Laureata. Składa się na niego około 60 publikacji, wiele w prestiżowych czasopismach. Według Google Scholar był cytowany 1272 razy, a jego indeks Hirscha wynosi 17. Wśród 25 współautorów są tak wybitne nazwiska jak Bela Bollobás, Alan Frieze, Svante Janson, czy Tomasz Łuczak. Jednak najwięcej wspólnych prac Michał napisał ze mną, bo aż 6, dalej w tej klasyfikacji są Florian Pfender (5), Tomasz Łuczak i Michał Hańkowiak (po 4).

Tematycznie jego dorobek można podzielić na kilka okresów. Jak już wspominałem, młody dr Karoński zajmował się statystyką matematyczną i w tym okresie (1971–1980) opublikował swoich pierwszych 17 prac, ale jako że nie jestem specjalistą w tej dziedzinie, nie będę się na ich temat wypowiadał. Od końca lat 70-tych zaczął się w twórczości Michała okres grafów losowych, w którym początkowo dominowało zagadnienie rozkładu liczby małych podgrafów danego typu. Szczególnie bliska memu sercu jest tu nasza wspólna praca „On the number of strictly balanced subgraphs of a random graph” opublikowana w 1983 w proceedings konferencji w Łagowie z 1981 roku. Graf losowy $G(n, p)$ to graf na n wierzchołkach otrzymany przy

pomocy monety. Dla każdej pary wierzchołków, a jest ich $\binom{n}{2}$, moneta z prawdopodobieństwem p decyduje, czy są one połączone krawędzią. Przy czym p jest najczęściej funkcją $p(n)$ liczby wierzchołków n i dąży do zera, gdy $n \rightarrow \infty$.

Już Erdős i Rényi w roku 1960 zauważyli, że jeśli X jest liczbą kopii ustalonego drzewa w $G(n, p)$, a funkcja $p(n)$ jest dobrana tak, by wartość oczekiwana EX była stała lub dążyła do stałej (tzw. progowe p), to liczba ta ma asymptotycznie rozkład Poissona. Później przeniesiono te obserwacje na inne typy grafów, jak cykle, kliki i k -drzewa, czyli kombinację klik i drzew (ten ostatni przypadek to wynik Michała). W naszej wspólnej pracy zamknęliśmy sprawę wprowadzając ogólne pojęcie grafów ściśle zrównoważonych i pokazaliśmy, że dla progowej wartości $p(n)$ ich liczba zbiega do rozkładu Poissona.

Z tą pracą wiąże się ciekawa historia. Złożyliśmy ją w *Mathematical Proceedings of the Cambridge Philosophical Society*, gdzie została odrzucona. Kilka miesięcy później w tymże czasopiśmie ukazała się praca zawierająca między innymi naszą terminologię i wyniki. Jej autorem był Béla Bolobás, ówczesny redaktor naczelny. Nie zrażeni tym zimnym prysznicem, kilka lat później, gdy nasze nazwiska były już rozpoznawalne, opublikowaliśmy tam inną pracę.

Nieco później Michał przeniósł swoje zainteresowania na obiekty o większym stopniu złożoności, czyli hipergrafy losowe. Definicja jest podobna do tej dla grafów losowych, z tym, że teraz krawędzie łączą nie dwa, ale k wierzchołków (jest to więc relacja k -argumentowa). Tutaj najważniejszy jest artykuł „The phase transition in a random hypergraph”, *Journal of Computational and Applied Mathematics* (2002) napisany wspólnie z Tomkiem Łuczakiem, w którym opisano przejście fazowe w ewolucji hipergrafu losowego, czyli ten moment w procesie dodawania kolejnych losowych krawędzi, kiedy struktura hipergrafu zmienia się z luźnych, drobnych fragmentów, w wielką spójną składową, poza którą znajdują się tylko drobne strzępki.

Michał był też jednym z inicjatorów badania nowego wtedy modelu grafów losowych. W pracy „On random intersection graphs: The subgraph problem” wraz z Edem Scheinermanem i Karen Singer-Cohen (*CPC*, 1999) zaproponowali systematyczne badania nad ewolucją losowych grafów przecięć, definiowanych na bazie losowych hipergrafów, gdzie wierzchołkami są losowe zbiory, a krawędzie łączą pary zbiorów przecinających się. Praca ta

jest drugą najbardziej cytowaną pracą Michała (161 cytowań).

Kolejny romans miał Michał z teorią algorytmów. W pracy „On the distributed complexity of computing maximal matchings”, *SIAM J. Discrete Mathematics*, Vol. 15, No. 1 (2001) 41–57 (wspólnie z M. Hańkowiakiem i A. Panconesim), autorzy skonstruowali deterministyczny algorytm rozproszony wyznaczający maksymalne skojarzenie w grafie w czasie polylogarytmicznym. Był to wynik przełomowy, o tyle, że wszystkie wcześniejsze algorytmy wykorzystywały losowość. Ta praca ma dotychczas 109 cytowań.

Ale najwięcej, bo aż 178 cytowań ma praca „Edge weights and vertex colours” autorstwa M. Karoński, T. Łuczak, A. Thomason (to uczeń Bollobasa z Cambridge), *Journal of Combinatorial Theory, Series B* (2004). W niej autorzy postawili tzw. hipotezę 1-2-3, głoszącą, że w dowolnym grafie można krawędziom przypisać wagi ze zbioru $\{1, 2, 3\}$ tak, by suma wag krawędzi incydentnych do dwóch przyległych wierzchołków była różna. Mówiąc inaczej, sumy wag wyznaczają właściwe kolorowanie grafu. Sami udowodnili ją dla grafów trójkolorowalnych. Tą pracę zainicjowali nowy kierunek badań, który rozwija się burzliwie. Michał wciąż jest tu aktywny, wśród wielu prac, które napisał na ten temat warto wymienić tę z 2010 roku (104 cytowania) „Vertex-coloring edge-weightings: towards the 1-2-3- conjecture”, M. Kalkowski, M. Karoński, F. Pfender, *Journal of Combinatorial Theory, Series B* (2010). (Nota bene, Kalkowski to jeden z ostatnich doktorantów Michała).

Nie sposób w tym krótkim wystąpieniu omówić wszystkich najważniejszych wyników prof. Karońskiego. Chcąc jednak zwrócić uwagę na szerokie spektrum jego tematyki naukowej, przytoczę tylko tytuł pracy, którą napisał przy okazji pobytu w Szwecji. „On generalized random railways”, *Combinatorics, Probability and Computing* (2004) (wspólna H. Garmo S. Jansonem). Być może znalazła zastosowanie w kolejnictwie skandynawskim?

Wszystkie te wyniki stanowiły i wciąż stanowią istotny wkład we współczesną matematykę dyskretną. Ale chyba jeszcze większe znaczenie w środowisku miały liczne artykuły przeglądowe, z których niewątpliwie najważniejszym było „A review of random graphs”, *Journal of Graph Theory* (1982) (105 cytowań). Myślę, że był to jeden z kamieni milowych na drodze rozwoju teorii grafów losowych, na równi z późniejszymi monografiami Bollobása (1985), Jansona-Łuczaka i mówiącego te słowa (2000) i wspomnianej już najnowszej monografii Frieze’a i Karońskiego (2015).

Później były jeszcze *Balanced Subgraphs of Large Random Graphs*, AMU

Press, Poznań, 1984 (czyli rozprawa habilitacyjna), „Random Graphs”, *Encyclopedia of Statistical Sciences* (1986) (z Dawidem Matulą), „Random Graphs”, Chapter 6 of *Handbook of Combinatorics* (R.L. Graham, M. Grötschel, L. Lovasz, Eds.), (1995), „Random hypergraphs”, w *Combinatorics, Paul Erdős is Eighty*, D. Miklós, V.T. Sós, T. Szönyi, Eds., Vol. 2 (1993)(z T. Łuczakiem), „The origins of the theory of random graphs”, *Mathematics of Paul Erdős*, R.L. Graham, J. Nešetřil, Eds., Springer Verlag, Vol. 1 (1996) (z A. Rucińskim) (plus wznowienie w roku 2013).

Michał był nie tylko naukowcem, ale też, a może przede wszystkim, organizatorem nauki. Był urodzonym ‘szefem’ i działaczem. Grupkę zapaleńców skrzykniętych pod koniec lat 70-tych przekuł w silny zespół badawczy. Następnie założył pracownię teorii grafów (z przydziałem pół biurka na ... głowę). W 1984 ta pracownia przemieniła się w Zakład Matematyki Dyskretnej.

W latach 90-tych Michał, przy wydatnej pomocy skupionych wokół niego reformatorów (tu wymienię prof. Jaroszewską, prof. Kaczorowskiego i prof. Palkę) stworzył nowy Wydział Matematyki i Informatyki. Wspólnie wprowadzili system punktowy, o którym wtedy, w epoce przed USOS-em nikomu w Polsce się nawet nie śniło. I jak zwykle, gdy dzieło było w miarę gotowe przekazał je w dobre ręce, a sam ruszył na głębsze wody, kandydując dwukrotnie w wyborach na rektora UAM. Następnie, rzucił się w zmacone wody finansowania nauki w Polsce. Mam tu na myśli liczne funkcje w takich ciałach, jak KBN, Rada Nauki czy MNiSzW. A gdy nadarzyła się okazja, zainicjował i stanął na czele nowego tworu – Narodowego Centrum Nauki. Dzięki niemu po 6 latach nasz system grantowy jest bogaty i klarowny, tak jak ... muzyka klasyczna.

Pod kierunkiem prof. Karońskiego 15 osób uzyskało stopień doktora, wśród nich jest członek PAN i 3 profesorów tytularnych. Nawet jeden z jego naukowych wnuków (prof. Tomasz Schoen) jest już profesorem tytularnym. A są i prawnuki. Jego wykłady zawsze cieszyły się wielką popularnością, a studenci często wybierali go na promotora prac magisterskich (Michał ma tę wadę (zaletę?), że nie potrafi odmawiać.)

Prof. Karoński spędził sporą część swego życia za granicą, głównie w USA. Przebywał tam na prestiżowych uniwersytetach, takich jak University of Floryda w Gainesville, Southern Methodist University w Dallas, Purdue University w Indianie, Johns-Hopkins University w Baltimore i Emory University w Atlancie (kilkanaście semestrów). Będąc tam, wciąż jednak

pilnował spraw w Polsce. Pamiętam jak podczas jednego z ostatnich semestrów w Emory, żeby nie zaniedbać swoich obowiązków w NCN, czterokrotnie przylatywał do Polski.

Można by pomyśleć, że przy tylu osiągnięciach i pełnionych obowiązkach nie było już czasu na życie prywatne. Nic bardziej mylnego. Michał ma wspaniałą, wciąż tę samą żonę, trójkę dorodnych i zaradnych synów i pięcioro wnucząt. Zbudował dwa domy, nie wiem ile zasadził drzew, ale pamiętam jedno, które zasadziliśmy wspólnie w ramach czynu społecznego w ogrodzie Obserwatorium Astronomicznego w Poznaniu, bodajże w roku 1979.

Na koniec pozwolę sobie na osobistą refleksję. Przygotowując tę laudację, uświadomiłem sobie z niemałym zdziwieniem, że Michał zna mnie dłużej niż mój własny ojciec, który zmarł, gdy miałem 37 lat. I chyba nikt z żyjących nie wie o mnie więcej niż on. Wielokrotnie służył mi radą w trudnych sytuacjach. Rozwinął też we mnie, w co teraz może trudno uwierzyć, jedną z moich największych pasji życiowych, jaką jest bieganie. Pamiętam jak na początku lat 80-tych regularnie spotykaliśmy się na bieżni AZS przy ulicy Pułaskiego (wejście od ul. Cichej) i pokonywaliśmy 5 kilometrów, po czym szliśmy pod prysznic, odwiedzając się pani woźnej paczką kawy raz w miesiącu.

No, ale może dość wspomnień. Podsumowując, Michał był i jest i zawsze pozostanie w naszej pamięci niezwykłym człowiekiem. My wszyscy mieliśmy ogromne szczęście spotkać go w naszym życiu. Ciągłe probujący czegoś nowego, o niespożytych siłach. Dla uniwersytetu taki człowiek to skarb. Gdybym miał go określić w dwóch słowach, to na myśl przychodzą dwa określenia: Prawdziwy Akademik, ale także: Człowiek Orkiestra!

Michale, spisałeś się na medal, medal *Homini Vere Academico!*

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://web.wmi.amu.edu.pl>